

KS-området NOTAT TIL TILLITSVALGTE 14. mars 2020

Korona-pandemi og organisering av arbeidstiden i kommunene

I forbindelsen med korona-pandemien er det laget en felles uttalelse fra forhandlings sammenslutningene og KS om organisering av arbeidet i kommunene og fylkeskommunen. Delta kommer her med ytterligere presiseringer når det gjelder organisering av arbeidstiden.

Mange av Deltas tillitsvalgte blir i disse dager innkalt til drøftinger med arbeidsgiver. Merk at selv om situasjonen rundt korona-viruset fremstår som akutt nå, må vi ta høyde for at vi kan måtte leve med det som en del av hverdagen i lang tid. Det betyr at de ordninger og avtaler som inngås med arbeidsgiver må være bærekraftige og stå seg over tid. Samtidig er det viktig at Delta både lokalt og sentralt viser forståelse for alvoret i situasjonen, og at Deltas tillitsvalgte som vanlig er konstruktive og løsningsorienterte. Samtidig skal ikke situasjonen brukes til å omgå de ansattes rettigheter. Husk at hovedavtalen og overenskomsten fortsatt gjelder fullt ut.

Det kan oppstå situasjoner som gjør det nødvendig å organisere arbeidet på andre måter enn normalt. For eksempel kan det være behov for å endre arbeidsplanene ved enkelte enheter, for å kunne ivareta forsvarlig drift. I de fleste tilfeller vil det være mulig å finne løsninger innenfor gjeldende turnusplaner ved å benytte arbeidsmiljølovens og overenskomstens bestemmelser om arbeidstid.

Endring av turnus/forskjøvet arbeidstid

En endring av vakter i gjeldende turnusavtaler (forskjøvet arbeidstid) vil ofte være en god løsning, og her vil tariffavtalens bestemmelser om forskjøvet arbeidstid gjelde. En forutsetning for å kunne forskyve arbeidstiden er at det er inngått avtale mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte, og dette utløser differensierte lønnstillegg avhengig av hvor lang varslingsperiode arbeidstaker får (se Hovedtariffavtalen § 6.8). Vi anbefaler at det avtales at en forskyvning av arbeidstid så langt som mulig skal baseres på frivillighet hos arbeidstaker som er berørt, og at varsel skal skje i god tid.

Inngåelse av nye turnusavtaler og turnusplaner

I noen tilfeller kan det være behov for å lage nye turnusplaner for å kunne ivareta forsvarlig drift. Ved endringer av turnusplaner gjelder arbeidsmiljølovens (aml.) regler for arbeidstid.

Dersom ikke annet fremgår av tariffavtale skal ny turnusplan være varslet innen 14 dager før iverksettelse, jf. aml §10-3. Arbeidsmiljøloven åpner for at partene lokalt kan avtale varslingsperiode på kortere enn 14 dager, men det anbefales at dette kun gjøres der det er høyst nødvendig.

Overtid og merarbeid

Overtid og merarbeid skal kun gjennomføres når det foreligger et særlig og tidsavgrenset behov.

Overtid som følge av korona-pandemien vil være et slikt behov.

Arbeidsmiljøloven åpner for at grensene for overtid utvides etter avtale med tillitsvalgte, jf. aml. §10-6. Ved inngåelse av utvidelse av grense for årlig overtid anbefaler Delta at dette skjer gradvis, slik at man ikke avtaler utvidelse til maksimal årlig grense i første omgang. En avtale om utvidelse av overtidsgrensene bør også stille krav om at dette så langt som mulig skal baseres på frivillighet, at overtiden skal fordeles jevnt blant de ansatte og at sosiale hensyn må tas hensyn til. Også ved overtid gjelder arbeidsmiljølovens bestemmelser om at arbeidstiden skal være forsvarlig.

Utvidelse av arbeidstiden

Arbeidsmiljøloven åpner blant annet for at fagforening med innstillingsrett kan inngå avtale om utvidelse av arbeidstiden. Det er Delta sentralt som inngår denne type avtaler og tillitsvalgte bes om å kontakte sitt regionkontor hvis det kommer forespørsel om dette.

Beredskapstiltak for å sikre nok helsehjelp

Helse- og omsorgsdepartementet har i kongelig resolusjon delegert fullmakt til Helsedirektoratet til å lede og koordinere helsesektorens innsats med håndtering av utbruddet av koronaviruset. Det vil si at Helsedirektoratet har fullmakt til å kunne pålegge tjenesteplikt eller beordre helsepersonell å arbeide utover ordinær arbeidstid. Fullmaktene skal ikke brukes med mindre det er strengt nødvendig og er foreløpig ikke iverksatt.

Annet

Delta anbefaler at særskilte tiltak som følge av korona-pandemien må være tidsavgrenset og at tiltakene jevnlig må evalueres.

Fellesuttalelsen

Fellesuttalelsen er publisert på delta.no:

<https://delta.no/aktuelt/korona/fellesuttalelse-om-korona-pandemien-og-arbeidet-i-kommuner-og-fylkeskommuner>

Er du usikker på hva du som tillitsvalgt kan akseptere, skal du ta kontakt med Deltas regionkontor eller Delta Direkte.